

Den Konstfärdige Brottaren.

Eller

Den erfarne och vida berömde brottarmästaren

NICOLAUS PETERS

Korta, men tydliga

Undervisning och instruction

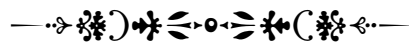
i den förträfflige

Brottare-Konsten

Och hur man lär sig därur hur man försiktigt skyddar sig vid varje handgemäng, och avvärjer alla oärliga anfall, sparkar slag och dylika angrepp med kvick färdighet, samt hur man skickligt hanterar sin våldsamme angripare.

Och illustrerat av mer än 70 naturtrogna bilder i kopparstick av den framstående konstnären

ROMEYN DE HOOGE.

Tryckt i Amsterdam av Johann Jansson von Waesberge

1674

Cum privilegio

FÖR DEN KUNSKAPSTÖRSTANDE LÄSAREN

Här redogörs för brottarkonsten för dig på sådant vis, att du lätt kan förstå vad som är nödvändigt att veta därom. Du har här en bekvämt inrättad ordning av delar och handgrepp, så att när det behövs för var och ett av dem, so finns det att visa med figurer i rätt ordning, och så att ingen skall ta miste om de avbildade brottarna så är de även åtskilda och betecknade med bokstäverna A och B, Boch C, C och D, osv. Och eftersom all förändring förnöjer och vederkvicker, så segrar då ibland A, ibland B. Skillnaden i klädesdräkt, som våra brottare är avbildade i dessa figurer gör också att de lättare kan urskiljas från varandra, och sålunda har varje del sin egen klädesstil, så att brottarkonstens vänner inte utan svårighet kan ta miste. I fall någon har lust att se denna brottning i utförande, eller bättre förstå dessa lektioner genom personlig undervisning, så kan man fråga efter Robert Corssen, som är upplärd i salig Niclaus Petters brottarkonst, och övat dessa grepp med honom många gånger, och som också erbjuder att undervisa i den mot skälig betalning. Han bor just här i Amsterdam hos salig Niclaus Petters änka på Prince gracht i Gustavus-burgh, inte långt från fäktskolan, där alla som suktar efter kunskap i brottarkonsten kommer finna fullständig tillfredsställelse. Så använd dig av denna konst till din fördel, och låt inte mer tanken om detta som meddelas dig här undertryckas, så kommer det efter detta uppstå mersmak, som efter ert förstånd även låter dig tillfoga dig ännu fler handgrepp. Farväl.

KLAR UNDERVISNING OCH REDOGÖRELSE FÖR DEN FÖRTRÄFFLIGA BROTTARKONSTEN

Då det är vanligt, och i synnerhet bland holländarna ytterst förekommande bruk, att när tvedräkt och otal mellan två uppstått, och den stiger så högt att slagsmål följer, att man slår varandra på bröstet, vilket då banar väg för vidare handgemäng. Därför vill vi börja här med hur man utför slag mot bröstet, vilket då egentligen utgör början på slagsmålet. Härefter kommer vi även avhandla de andra greppen i tur och ordning.

FÖRSTA DELEN, OM BRÖSTSLAGEN

NO. 1

När A tänker slå till B på bröstet, så kan B vika en aning till sidan, så att A missar, och lutar sig framåt i det missande slaget, då ger B tillfället, så att han kan ta tag i A:s nacke, och när A då trycker ner B, så måste A falla framlänges till marken.

No. 2

A slår B i bröstet, och så fort B fångat hans slag, slår han hans högra eller vänstra ben beroende på var slaget kommer ifrån, och trycker med vänsterhanden A:s högerarm nedåt, med högerhanden fattar B tag baktill i byxorna varvid A tvingas falla över B:s framsträckta ben.

3.

A slår till B i bröstet, B ser detta, fattar tag med vänsterhanden i A:s högerarm underifrån i undertill axeln, och med högerhanden i A:s vänstra handled, samtidigt som han sveper till vänsterbenet i A:s högerben, och därmed tvingar honom falla baklänges.

4.

A slår till B i bröstet, B fattar tag med kraft i handleden, och vrider den ur led.

5.

Då nu A vill förekomma detta, så slinker han genom in under B:s arm, och försöker därigenom komma loss.

6.

När nu B smitit igenom under armen, så fattar B strax tag med båda händer i A:s hand(vars värv han innan utfört med sin vänsterhand, och drar eller tvingar med den A på rygg, varvid B får tillfälle att med lätthet bryta handen på A.

7. EN KONTRING FÖR A

Detta kan A förekomma, då A kliver tillbaka, och slår sitt högerben om B:s högra, och när då A böjer sig bakåt, måste båda falla, och då kan A slå sig loss.

8.

I detta fallet, då A slår sitt ben om B:s, så kommer de ligga på följande vis.

Vem som än är den snabbaste på att resa sig igen, han har den fördelen att han kan fatta tag med vänsterhanden i halskragen på den andra, och med den högra baktill i byxorna, och tvinga honom störta framlänges.

10.

När B gör detta (som föregående illustration visar) så kan A gå emot på följande vis, nämligen: han slår sin högerhand runt bakåt och fattar tag i högra handleden på B, och vänder samtidigt genom under hans arm.

11.

När han vänt sig under B:s arm, drar A B:s arm nedåt, och sätter sin vänsterfot baktill i B:s knäveck, och stångar till honom med huvudet, så att han faller baklänges till marken, som står att se i följande bild.

När nu A kastat B till marken, och A ligger ovanpå B, fattar A honom med vänsterhanden i strupen och håller hans högerarm fast på bröstet. Med högerhanden håller A b:s vänstra fast på marken, slår ett ben om hans och förhindrar B så att han inte kan ställa sig upp. Sålunda har A inget hinder att skalla B i ansiktet med sidan av huvudet så länge han vill.

ANDRA DELEN OM BRÖSTSLAGEN

1.

På samma sätt som i början av första delen, där A slog B i bröstet med näven, så slår här B C i bröstet med båda händer, och sätter samtidigt vänsterfoten framför C:s högra. Just då fattar C tag i B under armarna eller i ärmarna vid axlarna.

2.

När C håller B sålunda, så sätter han sin vänsterfot i magen på B.

3.

När nu C satt vänsterfoten sålunda, så kastar han sig ner baklänges, varpå B, som C håller under ärmarna, och satt foten på magen på honom, tvingas falla över C.

4.

I fall B är bekant med C:s grepp, känner hur C tänker falla baklänges, så slår B loss sina armar som C håller fast upp och utåt, fattar tag i C:s fot som han satt i magen på honom, och tar tag i tårna med högerhanden och i hälen med den vänstra och vrider runt C:s fot, som om han ville vrida den i stycken, vilket orsakar stora smärtor och vanmakt för C.

5.

Mot detta föregående, kan vi emellertid här se klart hur C förhållit sig, då B vill vrida runt benet på honom på sagda vis. Då C vill förekomma detta, så sparkar han B så hårt i vänsterarmen att B släpper taget med vänsterhanden. Dock, just när B faller in över C så räddar sig B igen, genom att han håller C i hälen, och tvingar C:s ben, vars fot han kort här innan vridit runt, på det att han fattat tag i C:s högerarm med vänsterhanden innåt uppåt, så att C inte kan göra något mera.

6.

Dock kan C rädda sig igen, genom att sparkar iväg C:s vänsterfot med sit högerben, och vrider sin högerhand mot B:s tumme, så att B därigenom tvingas på fall. När B faller, fattar C tag i håret på B, och kastar B till marken.

TREDJE DELEN, OM LIVGREPP.

EFTER BRÖSTSLAGEN FÖLJER LIVREPPET, SOM UTFÖRS PÅ FÖLJANDE VIS.

No. 1

C fattar tag i D med båda händer om livet. D, som håller C på samma vis, slår med vänsterhanden baktill i C:s arm, och sätter in högra med tummen under näsan framme i ansiktet. D trycker C:s huvud bakåt och slår högerbenet om C:s vänsterben.

2.

Detta kan C avvärja genom att han slår sin vänsterhand på insidan genom D:s arm och vrider loss den sålunda, så att han kan befria sitt ansikte, då D håller fast C:s högerarm.

3.

När nu D håller C:s arm på så vis, så vrider D loss sin högerhand, och svänger sig strax bakom C:s högerarm vilken han därigenom tvingar gå före, samtidigt som han sätter armbågen i C:s ryggen vid midjan, för att tilltvinga sig hans armkraft därigenom.

4.

Denna C:s arm förblir inte längre nedtvingad, då C vänder sig om litet grann och slår högerarmen över D:s vänsterhand vilken han då sluter fast mot livet. Då vänder han sig med hela kroppen lite grann igen, varigenom D:s hand han brytas.

Nu är det nödvändigt att D ser till att hans hand inte bryts. Då nu hans vänsterhand vrids runt på så sätt, så fattar han tag med sin högerhand i C:s högra handled, vartill han även lägger sin vänsterhand till hjälp, vilken då kommer fri, och vänder sig om, varpå han håller C:s hand med båda händer fast ordentligt. I denna omvridning för C D:s högerarm på sin vänsteraxel vilken han med full kraft drar nedåt, vilket skapar stor smärta för C, och härefter ger D gott tillfälle att bryta C:s arm.

6.

Dock tas detta tillfälle från D, då C slår sin vänsterhand över D:s vänsterarm och sätter sitt högerknä baktill i D:s ländrygg, varvid D då strax tvingas släppa taget om C:s arm.

Likväl tappar inte D modet, utan när han släppt taget om C:s arm fattar han tag med högerhanden återigen i C:s frigjorda arm, vänder sig om, och förvrider med båda händer C:s hand eller arm, drar denne till sig med högerhanden, och sätter sin vänsterhand på C:s skuldror och trycker dem framåt, och tvingar honom på fall.

FJÄRDE DELEN

OM LUGGANDET(HÅRGREPPET)

1.

Här beskrivs för oss inget annat än hur man börjar dessa grepp, så att D fattar tag i håret på E, virar in det i fingrarna, och sticker in sina händer mellan armarna på E.

2.

Så fort D fattar drar ner E bakåt i håret, vänder sig om och sätter sina armbåge på hans ryggrad, varvid tillfälle ges åt E att med andra handen i ansiktet bakifrån.

3.

I detta trångmål för E då D håller honom i håret, så vänder D sig annars snabbt runt, så att D och E nu står med ryggen mot varandra. Då sätter D sin ändalykt mot E:s ändalykt¹, lyfter upp honom med full kraft, varvid D måste falla baklänges över huvudet.

---

1 Ett finare ord för rumpa.

4.

E blir inte liggande kvar kastad till marken, utan ställer sig upp, fattar tag baktill i armen eller ärmet på D, och fattar med högerhanden D:s högra handled och tvingar denne D:s angripne arm inåt, och sätter sin vänsterfot på D:s högra knäveck, varvid han följaktligen tvingar densamme att falla omkull(även om figuren inte visar fallet).

FEMTE DELEN

OM SÅDANA GREPP, VARIGENOM MAN KÄNNA DEN ANDRES STYRKA.

1.

E fattar tag under F:s armar, och F fattar tag på insidan av armarna på E, i vilket angrepp E ser ut att han största fördelen.

2.

Dock slår F loss genom sin högerarm E:s vänsterhand utifrån, när detta är gjort, släpper han loss sin vänsterarm vilken han sätter fram på midjan och då klämmer E:s högerhand med sin vänsterarm, och strax vänder sig om litegrann, varvid denna omvridning beklämmer E:s hand, och F får tillfället att bryta E:s hand, under förmodan att E skulle kunna värja sig med ett bensvep, vilket figuren visar.

3.

Därför släpper F taget om hans arm, och vänder sig helt om, varvid han åryggalägger såpass mycket, att E inte kan värja sig från att få ett slag i nacken av F. Likväl fattar E tag med högerhanden baktill i F:s byxor.

4.

Eger ännu inte tappt, utan i samma stund som F slår till, böjer sig E ner, och när F slår med full kraft mot E:s nacke och eftersom E duckade, inte kunnat träffa, så slår F sig själv ned för egen kraft till marken.

5.

F faller ned sålunda, stöder sig på sin högerhand som han ville slå med, och i detta stöd sätter han snabbt sitt vänstra knä mot E:s bakända, och fattar tag med vänsterhanden i dennes vänsterfot, och kastar honom sålunda med detta knä neder.

SJÄTTE DELEN, OM DE TVÅ BRÖSTGREPPEN.

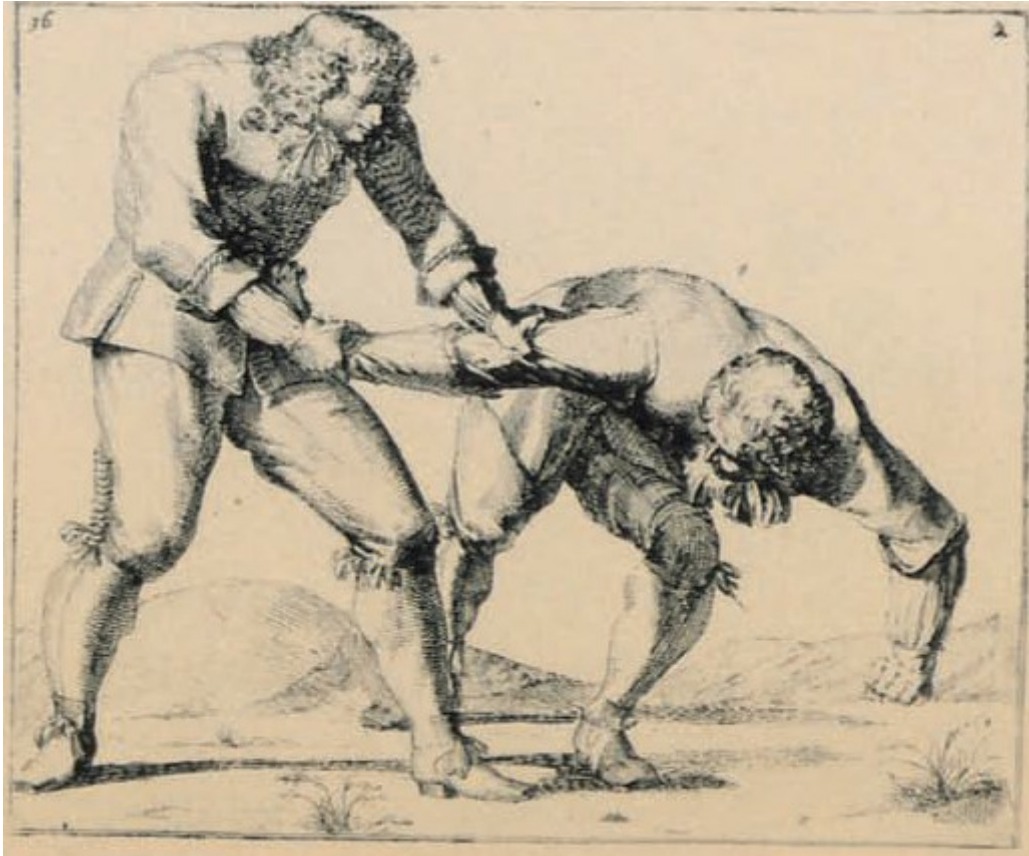
1.

Det första bröstgreppet är när F fattar tag i G:s bröst, varpå G fattar tag i F med vänsterhanden under denes arm över armbågen.

2.

Efter att F angripit G sålunda, fattar G tag med högerhanden i F:s högerhand, och vrider den om så ända tills F släpper taget om hans bröst. Så fort G:s bröst är fritt, vrider han F:s högerarm med helt om med högerhanden, och sätter sin vänsterhand baktill på F:s vänsterarm och skjuter honom sålunda framlänges till marken.

SJUNDE DELEN, OM BRÖSTGREPP PÅ ETT ANNAT SÄTT

Idenna delen avvärjs bröstgreppen på ett helt annat sätt. Därför är denna del avskild från den föregående, eftersom däri löses greppet upp av ett motgrepp, och här sker det på följande vis:

1.

Hfattar tag i G:s bröst, och G slår undan H:s hand med vänsterhanden på insidan av hans arm, och med sin högerhand måste han fatta tag baktill i ärmets på den lösslagne armen, och föra den undan på så vis från sitt bröst.

2.

H stärker sin vänsterhand invändigt genom denne lösslagne arm, och vänder sig om något, så att han delvis kommer till att stå bakom G. När H sätter sig fast på så vis, kan han tvinga G att falla ner framlänges eller vad han annars begär.

3.

När G märker att han måste falla framlänges, sparkar han H:s vänsterben undan med sitt högerben, varigenom H:s genomsträckta hand förlorar sin kraft, och själv kläms fast in i mellan G:s högerarm. H, som nu är nedtvingad, står nu stor fara för, att få sin hand bruten av G.

4.

För att råda bot på detta, sparkar G till H hårt, så att han strax fattar tag på utsidan av armen med sin högerhand över G:s arm och med vänsterhanden under armbågen och tvingar honom ned baklänges, varigenom G:s ben, som han ville sparka till H med blir kraftlöst.

ÅTTONDE DELEN OM KNYTNÄVSSLAG

1.

h och I står i position för att slå varandra på insidan av armarna med knytnävarna, varvid (något som figuren emellertid inte visar), den ene skulle kunna bibringa en spark mot den andre, så att den slagne måste falla.

2.

H slår till I, vilket I ser och bockar sig ner, varigenom H slår sig själv till marken, med det
essamma som I duckar fattar han tag i H:s högerfot för att kasta honom ner.

3.

När H känner att han faller, knäar han I med högerknät i baken, varigenom I tvingas på fall. I fallet fattar H också tag i I:s vänsterben, dock kan han inte nå det.

4.

H och I, båda på fötter igen, som om de ville slå varandra på utsidan av armarna, så slår H först I, som då fattar tag i H:s slående arm med sin högerhand baktill vid axlarna och med vänsterhanden fattar tag i H:s högerben och tvingar H på fall sålunda. Något som visas på ett annat sätt i följande figur.

5.

Itvingar H på fall, och håller fast hans arm, som han fattade tag i innan, och drar eller vrider den om något, och fattar tag i vänsteraxeln på H med sin vänsterhand och sätter vänsterknät på hans ländrygg, och böjer honom baklänges på så vis, varigenom H desto säkrare bringas på fall.

6.

Men för att förekomma detta fall, där I sätter sitt knä vid ländryggen på H (såsom visas i föregående figur), så måste H vrida sina axlar långt för att komma loss att han fatta tag i I:s ena eller andra hand, vilka han då håller fast och vrider denne (i detta fallet den vänstra) bakåt mot I:s rygg, och sätter sin andra hand baktill på denna omvridna arm, varvid H kan bringa I till marken, eller åtminstone tvinga honom på fall.

NIONDE DELEN

HUR MAN KAN BÄRA IVÄG SIN VEDERSAKARE I ETT HANDGEMÄNG.

Denna handling är angenämt lustig för åskådarnas ögon när det utförs, och är lika otrolig som lustig, varför man också bör ta fasta på denna instruktion. Eftersom utgången visar hur man kan bära iväg med sin vedersakare, som under tiden när han slåss var fly förbannad, dock helt oaktat sin vrede, kraftlös måste låta sig bäras iväg. Detta grepp använder författaren många gånger.

1.

Ioch K står beredda att angripa varandra. K hotar I med att måtta ett slag, varvid I greppar till och fattar tag i K:s vänsterhand vid handleden, och härefter duckar han, och slår vänsterarmen i K:s vänstra knäveck. Sedan drar han K:s vänsterarm över sin axel och kan bära iväg med honom varthelst han behagar.

2.

Då K inte förutsett detta, så måste han landa på I:s axlar och lätt bäras iväg av I, även om han är större och tyngre.

3.

Om nu detta grepp är bekant för K, så trycker han ner I:s huvud, och berövar därmed I tillfället att bära iväg honom.

4.

När I känner att hans huvud trycks ner, för han K:s arm utåt, och drar huvudet tillbaka, och lyfter med vänsterhanden K:s vänsterben, och kastar honom sålunda baklänges till marken.

TIONDE DELEN OM STRUPGREPPEN

Dessa grepp utförs på ett helt annat sätt än bröstgreppen, som vi behandlade i sjätte delen.

1.

B greppar tag i strupen på L, varvid L kastar av sig hatten, vänder huvudet utåt, och under armen på K, varvid K:s hand blir så förvriden att han under stora smärtor inte kan utverka mer våld.

2.

B fattar tag i strupen på L med högerhanden och hotar att slå L med den vänstra, vilket L då märker, och lyfter upp båda händer samtidigt, och därmed slår K i främre leden i armen och tvingar honom släppa taget.

3.

K fattar tag i strupen, såsom visat i föregående figur. L fattar igen sina båda händer samman och slår K i armbågen från sidan, varpå handen måste släppa taget.

Bfattar igen tag i strupen på L, som ser det och fattar tag med båda händerna i armen som K greppat tag i L med, och fattar tag med högerhanden i K:s handled och med vänsterhanden över armbågen och böjer den inåt, så det blir nästan omöjligt för K att få loss sin hand. I fall detta händer, då detta är möjligt att L genom att vrida K:s hand loss, så håller L K:s lösriivna hand mot sitt bröst, och sveper honom med benet till marken eller knäar honom i skrevet, vilket skapar stor olägenhet för K.

ELFTE DELEN, HUR MAN SKALL SKYDDA SIG MOT NÅGON SOM DRAR KNIV.

De grövsta och oförståndigaste busar som uppretade och arga inte låter sig lugnas av något tal, sätter sig själv i samma stund i största fara och anser därför, det råder inget tvivel om detta, man drar kniv, bakom vilket stor fara döljs. För att fredsälskande människor skall kunna skydda sig mot detta, kan man försvara sig sålunda.

1.

M tar först ett steg fram mot L med vänsterfoten och slår högerhanden i ansiktet.

2.

L greppar i sin väska för att dra kniv, och när han vill dra högerhanden ur väskan med kniven, fattar M sträcker fram vänsterhanden och greppar in mellan L:s arm och vrider runt hans arm med sin egen, vilket tar alla krafter från L, så han inte kan dra sin kniv.

3.

I fall L ändå tagit sin kniv innan den andre på detta sätt ville förhindra honom, och därför kunde dra den, så fattar M tag med sin högerhand i L:s högra handled och med vänsterhanden något längre upp på armen, så kan han vrida L:s arm helt om.

4.

M vrider L:s arm helt om, och lägger den på sin axel.

5.

När han nu kan bryta L:s hand som han håller kniven med, så för M armen över huvudet
Över på sin andra axel och bryter den desto säkrare.

6.

M kan även vrida runt L:s arm bakom ryggen på honom, och sätta vänsterfoten i L:s knäveck.

7.

När M satt sin vänsterfot i L:s knäveck, drar han den fasthållne armen något högre mot sig, och tvingar L falla framlänges. I samma stund sätter han vänsterknät på ländryggen och lyfter upp armen ännu högre och tar på så vis all kraft från L.

8.

När M fattar tag med sin högerhand i L:s högra handled, och fattar tag med vänsterhanden något högre (såsom ses i tredje figuren), så kan han vrida L:s hand mot sitt eget bröst, och svepa L:s högerben med vänsterfoten, så han faller baklänges, och sedan springa in mot honom och göra så att L skadar sig själv med sin egen kniv.

9.

Då L dragit kniven och vill skära M uppifrån och ned, så fattar M tag med vänsterhanden i handleden på L, och fattar tag med högerhanden under armbågen och kan på så vis vrida ut L:s arm och därmed ta all kraft från L.

10.

I fall L försöker utföra ett snitt ovanifrån igen, kan M ställa sig i en kraftig position och med ena eller andra benet sparka till L i handleden, varvid kniven far ur handen på honom.

TOLVTE DELEN, OM HUR MAN STÅNGAR NED NÅGON MED HUVUDET I MAGEN,
ELLER KASTAR HONOM ÖVER HUVUDET.

1.

När M ställt sig i position mot N, kan han böja sig ned och springa in med huvudet i honom, och på såvis kasta honom baklänges till marken. Dock märker N detta och vänder sig något till sidan, varvid M missar, och N får tillvället att fatta tag med vänsterhanden i nacken, och samtidigt ta tag baktill i byxorna med vänsterhanden, och kastar honom där rusar fram ett stycke framåt till marken.

2.

När M böjer sig ner med huvudet för att stänga N i magen, kan han falla ned på ett knä och samtidigt fatta tag med båda händerna i knälederna, och när han då lyfter upp huvudet, kan han lägga kasta N över huvudet bakom sig.

TRETTONDE DELEN. OM KRAFTFULLA ANGREPP MOT AXLAR OCH HALS, MED
SNABBA BENSVEP.

1.

När N och O fattat tag i varandra med båda händerna vid axlarna, så brottas de båda så att ene försöker försvaga den andra, varvid de därmed kan söka benen, och N kan böja ned O med större kraft till en sida, så tar han detta läge i akt, att svepa O:s högerben med sin vänsterfot.

2.

O, som märker detta, lyfter upp sitt ben framtill så att N:s bensvep missar och far igenom, varpå O ställer ner sitt upplyfta ben bakom N:s (som han tänkte svepa med, varigenom han får tillfälle att svepa till detta, och sålunda kast N till marken.

3.

För att förekomma detta, släpper N taget med sin högerhand om O:s arm, och fattar tag på insidan under dennes vänsteraxel, och slår loss O:s högerhand, fäller ner vänsterarmen om O:s hals, och trycker ned honom, då han sätter ner sitt vänsterben bakom O:s vänsterben, för att på så vis kasta honom baklänges till marken.

4.

O, som märker att han inte kan stå kvar på detta vis, släpper taget helt om N:s axel med sin vänsterhand, och låter sin högerhand falla ned till midjan på N, böjer sig ned på sitt vänsterknä och fattar tag med vänsterhanden nedantill i benet om N över hans högerfot och håller fast, och trycker bakåt hans överkropp, får att kasta honom ned.

5.

Detta sista är ett speciellt grepp som man mycket snabbt kan kasta sin motståndare till marken med, som han inte kan förhindra. Då O står vid N kliver han med vänsterfoten bakom N:s ben som han satt fast, som han samtidigt snabbt tagit tag över armarna i strupen och med stor lätthet kastar honom baklänges.

Slut